
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2016 No. 1100

**Rheoliadau Gofal Cymdeithasol
Cymru (Achosion gerbron Paneli) 2016**

RHAN 2

Paneli Apelau Cofrestru

Dehongli Rhan 2

3. Yn y Rhan hon—

ystyr “achos” (“*case*”) yw achos sy'n ymwneud ag apêl gofrestru gerbron panel apelau cofrestru;

ystyr “achos addasrwydd i ymarfer” (“*fitness to practise proceedings*”) yw achos gerbron panel addasrwydd i ymarfer y mae Pennod 3(1) neu Bennod 5(2) o Ran 6 o'r Ddeddf yn gymwys iddo;

ystyr “achos apelau cofrestru” (“*registration appeals proceedings*”) yw achos gerbron panel apelau cofrestru y mae adran 98(1)(3), 99(2)(4) neu 103(5) o'r Ddeddf yn gymwys mewn cysylltiad ag ef;

ystyr “apêl gofrestru” (“*registration appeal*”) yw—

- (a) apêl a wneir yn unol ag adran 101 o'r Ddeddf yn erbyn penderfyniad y cofrestrydd;
- (b) cais a wneir yn unol ag adran 97(5) o'r Ddeddf i adolygu cyfarwyddyd o dan adran 98(4) o'r Ddeddf;
- (c) cais a wneir yn unol ag adran 97(2) o'r Ddeddf i adfer cofnod person i ran o'r gofrestr yn dilyn achos addasrwydd i ymarfer;

ystyr “apelydd” (“*appellant*”) yw person sy'n dwyn apêl gofrestru;

-
- (1) *Gweler* Pennod 3 o Ran 6 o'r Ddeddf (gwaredu achosion addasrwydd i ymarfer). Mae paneli addasrwydd i ymarfer yn gwneud penderfyniadau ynghylch a oes amhariad ar addasrwydd person i ymarfer ac yn penderfynu pa sancsiynau sy'n briodol ar ôl ystyried achos.
  - (2) *Gweler* Pennod 5 o Ran 6 o'r Ddeddf (achosion adolygu), yn benodol adran 151 o'r Ddeddf (achosion adolygu). Mae'r panel addasrwydd i ymarfer yn gweinyddu'r system ar gyfer adolygu unrhyw amodau sydd ynghlwm wrth allu person i ymarfer, gorchmynion atal dros dro ac ymgymeriadau sydd wedi eu gosod neu y cytunwyd arnynt (yn ôl y digwydd) mewn cysylltiad â'r person yn dilyn achos addasrwydd i ymarfer.
  - (3) Achos adfer yn dilyn achos addasrwydd i ymarfer a arweiniodd at orchymyn sy'n dileu cofnod sy'n ymwneud â'r person hwnnw o'r gofrestr (a gynhelir o dan adran 80 o'r Ddeddf) o dan adran 138(9) (gwarediad yn dilyn canfyddiad o amhariad), adran 152(8)(e) (penderfyniadau yn dilyn adolygiad o ymgymeriadau), adran 153(9)(d) (penderfyniadau yn sgil adolygiad o orchmynion cofrestru amodol) ac adran 154(8)(d) (penderfyniadau yn sgil adolygiad o orchmynion atal dros dro).
  - (4) *Gweler* adran 99 o'r Ddeddf (adolygu ataliad dros dro o'r hawl i wneud cais i adfer). Pan gaiff person, yn dilyn achos addasrwydd i ymarfer, a arweiniodd at orchymyn sy'n dileu cofnod sy'n ymwneud â pherson o'r gofrestr, a bod cyfarwyddyd o dan adran 98(4) o'r Ddeddf wedi ei wneud gan banel apelau cofrestru i atal dros dro hawl person i wneud cais i adfer, wneud cais am adolygiad o'r ataliad dros dro hwnnw o dan yr amgylchiadau a nodir yn adran 99(1) o'r Ddeddf.
  - (5) Ystyried apelau a wneir o dan adran 101 o'r Ddeddf yn erbyn penderfyniad y cofrestrydd (o dan adran 83 (gwrthod cais person i gofrestru), adran 86 (gwrthod cais person i adnewyddu cofrestriad y person), adran 94 (gwrthod dileu cofnod mewn cysylltiad â pherson o'r gofrestr) ac adran 96 (gwrthod caniatáu cais person i adfer cofnod y person i'r gofrestr)).

ystyr “gwrandawriad apelau cofrestru” (“*registration appeals hearing*”) yw gwrandawriad gerbron panel apelau cofrestru mewn achos apelau cofrestru;

ystyr “partïon” (“*parties*”) yw'r apelydd a GCC(6) (neu eu cynrychiolwyr).

Amcanion cyffredinol paneli apelau cofrestru

4.—(1) Amcanion cyffredinol panel apelau cofrestru wrth gyflawni ei swyddogaethau mewn perthynas ag achosion apelau cofrestru yw—

- (a) diogelu, hybu a chynnal iechyd, diogelwch a llesiant y cyhoedd;
- (b) hybu a chynnal—
  - (i) hyder y cyhoedd mewn gweithwyr gofal cymdeithasol(7), a
  - (ii) safon uchel o ymddygiad ac ymarfer ymhlith gweithwyr gofal cymdeithasol; ac
- (c) ymdrin â'r achos yn deg ac yn gyfiawn.

(2) Mae ymdrin ag achos yn deg ac yn gyfiawn yn cynnwys—

- (a) ymdrin â'r achos mewn ffyrdd sy'n gymesur â phwysigrwydd yr achos, cymhlethdod y materion, y costau disgwylidiedig ac adnoddau'r partïon;
- (b) osgoi ffurfioldeb diangen a cheisio sicrhau hyblygrwydd yn yr achosion;
- (c) sicrhau, i'r graddau y mae hynny'n ymarferol, fod y partïon yn gallu cymryd rhan lawn yn yr achosion;
- (d) defnyddio unrhyw arbenigedd arbennig y panel neu GCC yn effeithiol;
- (e) osgoi oedi, i'r graddau y mae hynny'n gydnaws â rhoi ystyriaeth briodol i'r materion.

Dyletswydd y partïon mewn achosion apelau cofrestru

5.—(1) Dyletswydd y partïon yw—

- (a) cydweithredu â'r panel apelau cofrestru, a
- (b) ei helpu i gyflawni ei amcan o dan reoliad 4(1)(c).

(2) Os yw'r panel apelau cofrestru wedi ei fodloni bod person wedi torri'r ddyletswydd ym mharagraff (1), caiff ddod i unrhyw gasgliad y mae'n ystyried ei fod yn briodol.

Achosion apelau cofrestru: pan nad oes angen gwrandawriad

6.—(1) Caniateir dyfarnu ar apêl gofrestru sydd gerbron panel apelau cofrestru heb wrandawriad—

- (a) os yw'r partïon yn cytuno'n ysgrifenedig y caniateir dyfarnu ar yr achos heb wrandawriad, a
- (b) os yw'r panel apelau cofrestru yn penderfynu nad oes angen cynnal gwrandawriad.

(2) Pan ddyfernir ar achos yn unol â pharagraff (1) heb wrandawriad—

- (a) caiff cadeirydd y panel wneud penderfyniad terfynol y panel apelau cofrestru;
- (b) ar unrhyw adeg yn ystod yr achos caiff y panel apelau cofrestru neu gadeirydd y panel ei gwneud yn ofynnol i wrandawriad apelau cofrestru gael ei gynnal.

(3) Caiff GCC drwy reolau wneud darpariaeth ynghylch y camau y caiff y partïon neu banel apelau cofrestru eu cymryd neu y mae rhaid i'r partïon neu banel apelau cofrestru eu cymryd er mwyn galluogi'r panel i ddod i benderfyniad o ran a oes angen cynnal gwrandawriad.

---

(6) *Gweler* adran 67(3) o'r Ddeddf am y diffiniad o “GCC”.

(7) *Gweler* adran 79 o'r Ddeddf am ystyr “gweithiwr gofal cymdeithasol”.

Rheoli achos mewn achosion apelau cofrestru

7.—(1) Caiff GCC drwy reolau wneud darpariaeth ynghylch rheoli achos rhagarweiniol mewn perthynas ag achosion apelau cofrestru.

(2) Caiff y rheolau wneud darpariaeth yn benodol—

- (a) mai panel apelau cofrestru neu berson a benodir o dan y rheolau sy'n gwneud y gwaith rheoli achos rhagarweiniol;
- (b) ynghylch cymwysterau ar gyfer penodiad o'r fath;
- (c) ynghylch adolygiadau achos;
- (d) ynghylch cyfarwyddydau y caniateir iddynt gael eu rhoi;
- (e) ynghylch cofnodion cyfarwyddydau;
- (f) ynghylch canlyniadau methu â chydymffurfio â chyfarwyddydau (a gaiff gynnwys pŵer panel apelau cofrestru i ddod i unrhyw gasgliad y mae'n ystyried ei fod yn briodol).

(3) Pan fo'r rheolau yn darparu i berson ac eithrio'r panel apelau cofrestru wneud y gwaith rheoli achos rhagarweiniol, rhaid iddynt ddarparu i'r person hwnnw—

- (a) gweithredu'n annibynnol ar y partion, a
- (b) arfer unrhyw bŵer i roi cyfarwyddydau at ddiben sicrhau bod yr apêl yn cael ei chynnal yn gyfiawn, yn ddiymdroi ac yn effeithiol yn unig.

(4) Mae amcan cyffredinol panel apelau cofrestru o dan reoliad 4(1)(c) (i ymdrin ag achosion yn deg ac yn gyfiawn) hefyd yn gynnwys i berson o'r fath.

(5) Ni chaiff rheolau a wneir o dan y rheoliad hwn ddarparu ar gyfer dyfarnu costau.

Tystiolaeth mewn achosion apelau cofrestru

8.—(1) Rhaid i banel apelau cofrestru wneud canfyddiad ffeithiol yn unol â phwysau tebygolrwydd.

(2) Nid yw tystiolaeth yn dderbyniol mewn achosion apelau cofrestru oni bai—

- (a) y byddai'n dderbyniol mewn achosion sifil yng Nghymru a Lloegr, neu
- (b) bod y panel apelau cofrestru yn ystyried bod y dystiolaeth yn berthnasol, a'i bod yn deg derbyn y dystiolaeth honno.

(3) Mae tystysgrif sydd wedi ei llofnodi gan swyddog cymwys mewn llys o unrhyw awdurdodaeth bod person wedi ei euogfarnu o drosedd neu, yn yr Alban, euogfarn gryno, yn dystiolaeth bendant o'r drosedd.

(4) Mae tystysgrif bod person wedi ei gynnwys ar restr wahardd(8) (at ddibenion adran 117(1)(c) o'r Ddeddf), a ddyroddir gan y person sy'n gyfrifol am gynnal y rhestr, yn dystiolaeth bendant o'r ffaith honno.

(5) Mae tystysgrif a ddyroddir gan gorff perthnasol(9) (at ddibenion adran 117(1)(d) o'r Ddeddf) ei fod wedi dyfarnu bod amhariad ar addasrwydd person i ymarfer yn dystiolaeth bendant o'r dyfarniad hwnnw.

Eithrio'r cyhoedd o wrandawiadau apelau cofrestru

9.—(1) Rhaid cynnal gwrandawriad gerbron panel apelau cofrestru yn gyhoeddus, gyda'r eithriadau a ganlyn.

(8) *Gweler* adran 117(3) am y diffiniad o "restr wahardd".

(9) *Gweler* adran 117(4) am y diffiniad o "corff perthnasol".

(2) Rhaid i'r panel apelau cofrestru eithrio'r cyhoedd o unrhyw ran o wrandawriad sy'n ymwneud ag ystyried iechyd corfforol neu iechyd meddwl yr apelydd, oni bai—

- (a) bod yr apelydd yn gofyn i ran o'r gwrandawriad gael ei chynnal yn gyhoeddus, a
- (b) bod y panel apelau cofrestru yn ystyried na fyddai gwneud hynny yn groes i fudd y cyhoedd.

(3) Caiff y panel apelau cofrestru eithrio'r cyhoedd o'r gwrandawriad cyfan neu o ran ohono os yw'n ystyried bod amgylchiadau'r achos yn gorbwyso budd y cyhoedd o ran cynnal y gwrandawriad yn gyhoeddus.

(4) Caiff y panel apelau cofrestru eithrio person o wrandawriad os yw'n ystyried bod ymddygiad y person yn debygol o darfu ar y gwrandawriad.

Achosion apelau cofrestru: gwysion tystion

10.—(1) At ddibenion achosion apelau cofrestru—

- (a) caiff panel apelau cofrestru weinyddu llwon,
- (b) caiff GCC ohono ei hun ddyroddi gwŷs tyst sy'n ei gwneud yn ofynnol i berson fod yn bresennol mewn gwrandawriad i ddarparu gwybodaeth neu i gyflwyno unrhyw ddogfen, a chaiff unrhyw barti arall ofyn i GCC ddyroddi gwŷs o'r fath.

(2) Nid yw unrhyw berson i gael ei orfodi gan wŷs a ddyroddir o dan baragraff (1)(b) i gyflwyno unrhyw ddogfen na allai'r person hwnnw gael ei orfodi i'w chyflwyno mewn achos sifil yng Nghymru a Lloegr.

Mesurau arbennig ar gyfer tystion etc. mewn gwrandawriadau apelau cofrestru

11.—(1) Mae hawlogaeth gan berson sy'n rhoi tystiolaeth mewn gwrandawriad apelau cofrestru, gan gynnwys yr apelydd, i gael mesurau arbennig—

- (a) os yw'r person o dan 18 oed, neu
- (b) os yw'r panel apelau cofrestru yn ystyried bod y dystiolaeth a roddir gan y person yn debygol o fod o ansawdd llai oherwydd—
  - (i) anabledd corfforol, anabledd dysgu, problemau iechyd meddwl, salwch neu gyflwr iechyd neu ddibyniaeth ar gyffuriau neu ar alcohol, neu
  - (ii) ofn neu drallod mewn cysylltiad â rhoi tystiolaeth.

(2) Wrth benderfynu a yw tystiolaeth a roddir gan berson yn debygol o fod o ansawdd llai oherwydd mater a bennir ym mharagraff (1)(b), rhaid i'r panel apelau cofrestru ystyried safbwyntiau'r person o dan sylw.

(3) Caiff panel apelau cofrestru gynnig mesurau arbennig i berson nad oes hawlogaeth ganddo i'w cael o dan baragraff (1) os yw'n meddwl y byddai gwneud hynny er budd y cyhoedd.

(4) Yn y rheoliad hwn ystyr “special measures” (“*mesurau arbennig*”) yw unrhyw fesurau arbennig y mae'r panel apelau cofrestru yn ystyried eu bod yn briodol at ddiben gwella ansawdd y dystiolaeth a roddir gan berson yn y gwrandawriad.

(5) Wrth ystyried pa fesur arbennig yn benodol a all fod yn briodol, rhaid i'r panel apelau cofrestru ystyried safbwyntiau'r person o dan sylw.

(6) Caiff person sy'n 18 oed neu'n hŷn ac sydd â'r galluedd i wneud hynny wrthod derbyn mesurau arbennig neu unrhyw fesur arbennig penodol.

(7) Dyfarnir a oes gan berson alluedd at ddibenion paragraff (6) yn unol â Deddf Galluedd Meddyliol 2005(10).

(8) Dim ond os yw'r panel apelau cofrestru wedi ei fodloni nad yw tystiolaeth y plentyn yn debygol o fod o ansawdd llai o ganlyniad i absenoldeb y mesur neu'r mesurau arbennig y mae'r plentyn yn dymuno eu gwrthod y caiff person sydd o dan 18 oed ("plentyn") ("*child*") wrthod derbyn mesurau arbennig.

(9) Wrth gyrraedd safbwynt fel sy'n ofynnol gan baragraff (8), rhaid i'r panel apelau cofrestru ystyried—

- (a) oedran ac aeddfedrwydd y plentyn,
- (b) gallu'r plentyn i ddeall canlyniadau rhoi tystiolaeth heb y mesur neu'r mesurau arbennig,
- (c) lles pennaf y plentyn,
- (d) safbwyntiau rhieni'r plentyn neu unrhyw berson a chanddo gyfrifoldeb rhiant dros y plentyn,
- (e) y berthynas (os oes perthynas) rhwng y plentyn ac unrhyw barti yn yr achos,
- (f) natur ac amgylchiadau honedig y mater y mae'r achos yn ymwneud ag ef, ac
- (g) unrhyw ffactor arall y mae'r panel yn meddwl ei fod yn berthnasol.

(10) Rhaid i banel apelau cofrestru roi cyfarwyddyd sy'n ei gwneud yn ofynnol i unrhyw fesur arbennig y mae wedi ei gynnig gael ei weithredu neu ei ddarparu, ac eithrio pan fo gan y person o dan sylw hawlogaeth i wrthod y mesur arbennig a'i fod wedi gwneud hynny.

Gwrandawiaidau apelau cofrestru: y weithdrefn

12.—(1) Mae hawlogaeth gan apelydd i gael ei gynrychioli mewn gwrandawiad apelau cofrestru gan—

- (a) cyfreithiwr neu gwmsler,
- (b) cynrychiolydd o unrhyw sefydliad proffesiynol, neu
- (c) os yw'r panel apelau cofrestru yn cytuno, unrhyw berson arall.

(2) Mae hawlogaeth gan y partïon i roi tystiolaeth.

(3) Ni chaiff person sy'n cynrychioli neu'n cynghori'r apelydd roi tystiolaeth.

(4) Caniateir bwrw ymlaen â gwrandawiad apelau cofrestru hyd yn oed os nad yw'r apelydd yn bresennol ac os nad yw wedi ei gynrychioli, os yw'r panel apelau cofrestru wedi ei fodloni bod pob ymdrech resymol wedi ei gwneud i roi hysbysiad o'r gwrandawiad i'r apelydd.

Rheolau gwrandawiaidau apelau cofrestru

13.—(1) Rhaid i GCC wneud rheolau ynghylch y weithdrefn sydd i gael ei dilyn mewn gwrandawiad apelau cofrestru ("rheolau gwrandawiaidau apelau cofrestru") ("*registration appeals hearings rules*").

(2) O ran Gweinidogion Cymru—

- (a) cânt roi canllawiau i GCC ynghylch cynnwys rheolau gwrandawiaidau apelau cofrestru, gan gynnwys canllawiau ar ffurf rheolau enghreifftiol, a
- (b) rhaid iddynt gyhoeddi unrhyw ganllawiau a roddir o dan is-baragraff (a).

(3) Rhaid i GCC, wrth wneud rheolau gwrandawiaidau apelau cofrestru, roi sylw i unrhyw ganllawiau a roddir gan Weinidogion Cymru o dan baragraff (2)(a).

(4) Pan fo canllawiau wedi eu rhoi ar ffurf rheolau enghreifftiol rhaid i GCC, ar ôl gwneud unrhyw reolau gwrandawiaidau apelau cofrestru, gyhoeddi dogfen sy'n esbonio unrhyw wyriadau sylweddol oddi ar y rheolau enghreifftiol neu unrhyw ychwanegiadau sylweddol atynt.

Statws *This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.*

---

(5) Mae pŵer GCC i wneud rheolau gwrandawiadau apelau cofrestru yn ddarostyngedig i'r ddarpariaeth a wneir gan y Rheoliadau hyn.